

АНАЛІЗ ВИРОБНИЦТВА ТА РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОДУКЦІЇ В УМОВАХ ПІДПРИЄМСТВА

Горб Є. Ю., студентка

*Науковий керівник: Гулик Т. В., к. е. н., доцент
Національна металургійна академія України, м. Дніпро*

В міру насичення ринку та посилення конкуренції вже не виробництво визначає обсяг продажу, а навпаки, можливий обсяг продажу є основою розроблення виробничої програми. Для підприємства-виробника реалізація продукції є свідченням, що вона за споживчими властивостями, якістю й асортиментом відповідає і потребам покупців, і суспільному попиту.

Рух товарів і коштів створює основу економічних відносин між виробниками, постачальниками, посередниками і покупцями.

Обсяг (кількість) реалізованої продукції прямо впливає на величину виручки, а сама кількість реалізованої продукції залежить від обсягу виробництва товарної продукції і зміни величини перехідних залишків нереалізованої продукції на початок і кінець року.

Товарна продукція є практично скрізь застосовуваним вартісним показником, що дає змогу підсумовувати виготовлення різних видів продукції і завдяки цьому визначати загальний обсяг виробництва на тому чи іншому підприємстві, а також обчислювати низку макроекономічних та узагальнюючих похідних показників розвитку народного господарства.

Темпи зростання обсягу реалізації продукції безпосередньо впливають на величину витрат, прибуток та рентабельність підприємства. Тому аналіз показників реалізації продукції має важливе значення.

У таблиці 1 зроблений аналіз виробництва та реалізації продукції ПАТ «Інтерпайп НТЗ» за 2 роки.

Таблиця 1 – Аналіз виробництва та реалізації продукції, тис. грн.

Найменування продукції	Вироблена продукція (ВрП)		Реалізована продукція (РП)		ВрП	РП	ВрП	РП
	1 рік	2 рік	1 рік	2 рік	Абсолютний приріст, +/-		Темп приросту, %	
2	3	4	5	6	7	8	9	10
Колеса суцільнокатані	818058	1568538	890746	1566429	+750480	+675683	91,74	75,85

2	3	4	5	6	7	8	9	10
Труби гарячекатані	645071	104066	665516	100539	-541005	-564977	-83,9	-84,89
Труби обсадні	1043231	3077101	1123878	3004647	+2033870	+1880769	195	167,34
Інша продукція та послуги	179749	2687	209420	9680	-177062	-199740	-98,5	-95,37
Разом по заводу	2686109	4752392	2889560	4681295	+2066283	+1791735	76,92	62

Обсяг реалізації продукції розраховується за формулою:

$$РП = Q * Ц, \quad (1)$$

де Q – це обсяг реалізації продукції у натуральному вираженні, т;

Ц – середньозважена ціна реалізації продукції, тис. грн.

Загальна зміна обсягу реалізації продукції (або абсолютний приріст) розраховується за формулою:

$$\Delta РП = РП_2 - РП_1 \quad (2)$$

У другому році у порівнянні з першим роком обсяг реалізації товарної продукції збільшився за колесами суцільнокатаними на 675683 тис. грн. (або 75,85 %) та трубами обсадними – на 1880769 тис. грн. (або 167,34 %), а за трубами гарячекатаними та іншою продукцією, навпаки, – зменшився.

В цілому за підприємством у другому році зростання обсягів реалізації труб та іншої продукції склало 1791735 тис. грн. (або 62 %). Це відбулося завдяки збільшенню обсягів виробництва продукції підприємства у другому році на 2066283 тис. грн. (або 76,92 %). Таким чином, по підприємству збільшився обсяг реалізованої продукції за рахунок підвищення спросу на неї.

ЗАСТОСУВАННЯ МОТИВОВАНОГО МЕХАНІЗМУ СТИМУЛЮВАННЯ ПРАЦІ РОБІТНИКІВ

Філатова В. Р., студентка

Науковий керівник: Шинкаренко В. Г., д. е. н., професор

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

Можливість використання різноманітних підходів до механізмів мотивації персоналу напряму пов'язані з його саморозвитком.